

مطالعه ی معیار های مکان گزینی و اصول طراحی مسیر دوچرخه

(با تاکید بر مسیرهای دوچرخه ی منطقه ی ۸ تهران)

ساغر سردشتی^۱، علی دشتی شفیعی^{۲*}

۱- کارشناسی معماری، دانشگاه شمال-آمل sghrsardashti@yahoo.com

۲- دکتری معماری، دانشگاه ونیز- ایتالیا a.dashti@shomal.ac.ir

چکیده:

رشد روز افزون کاربرد اتومبیل شخصی مسائل و معضلات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی زیادی را در پی داشته، در رویکرد سنتی، محور برنامه ریزی، تنها خودرو است اما امروزه تامین سلامت و امنیت، افزایش تعاملات اجتماعی، صرفه جویی در هزینه های حمل و نقل، کاهش آلودگی محیط زیست و کاهش تصادفات در کانون توجه برنامه ریزان است. بدین منظور بایستی به دنبال گزینه های جایگزین استفاده از خودرو بود، که گسترش حمل و نقل عمومی و سایر شیوه های غیر موتوری به عنوان جایگزین این وسیله ی نقلیه ی موتوری شناسایی شده اند. البته موانعی از قبیل کمبود اعتبار مالی برای زیرساخت ها، فقدان ایمنی و امنیت، موقعیت نامناسب فضاها و ساختمان ها، موانع قانونی و حقوقی و در نهایت فقدان اعتبار و منزلت اجتماعی، بر سر راه توسعه ی حمل و نقل غیر موتوری وجود دارد. گسترش دوچرخه سواری هم که یکی از وسایل حمل و نقل غیرموتوری است، مستلزم رفع موانع توسعه آن است. این موانع عمدتاً شامل مسائل فرهنگی، کمبود تسهیلات دوچرخه سواری و ملاحظات اقتصادی است. لذا در این پژوهش به شناخت مزایا و معایب دوچرخه سواری، ضوابط لازم جهت طراحی درست مسیر دوچرخه و ارائه ی راهکارها و پیشنهادات جهت برطرف کردن این موانع، و در آخر نیز به بررسی نمونه ی موردی (مسیر دوچرخه ی منطقه ی ۸ تهران) می پردازیم.

کلمات کلیدی: مسیر دوچرخه، شهرسازی انسان گرا، شهرداری منطقه ۸ تهران، مسیر پیاده.

۱-مقدمه

۱-۱- طرح مسئله

افزایش تصادفات رانندگی چه در جاده ها و چه در خیابان های شهری زنگ خطری را برای مسئولان حمل و نقل و ترافیکی کشور به صدا درآورده که لازم است هر چه زودتر برای آن چاره جویی شود. پیامدهای ناگوار این روند ناسالم آن چنان گسترده، درازمدت و اندوهبار است که هر چه در این زمینه پژوهش و تحقیق شود، کم است و هر چه مقاله و یادداشت نوشته شود، حق مطلب ادا نخواهد شد. می توان با به کارگیری روش های علمی و توجه به موضوع ایمنی در حمل و نقل - به ویژه در حمل و نقل جاده ای - بخش قابل توجهی از تلفات را کاهش داد. [۱]